

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ABONAMENT:

Pe an 6 col. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani

ACTIVITATEA

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

ACȚIONARI ȘI ADUNĂRILE GENERALE

(Continuare din Nr. 22).

Ear' cauza la toate acestea se reasumează numai în clicism, despotism s'au absolutism.

Acum să ne întrebăm: de unde provin aceste? Provin de acolo că adunările generale ale societăților pe acții, unde se întâmplă astfel de lucruri de sastruase, ev ipso nu sunt și nu pot fi organe supreme de control, deoarece minoritatea care se sbuciumă tocmai contra omnipotenței, nu e în stare să pună stavilă majorității rătăcite decât în anumite cazuri provăzute în statute și în legea comercială, în cari se rezervă acest drept pentru un anumit număr de acționari și acesta prin intervenția forurilor inrisdicționale. De acest mijloc de rehabilitare se ferește minoritatea îndreptățită chiar și în cazuri de iregularități, pentru-că ori-ce amestec străin, mai ales la noi Români, poate avea urmări grave chiar pentru institut ca atare, abstrăgând dela procedura însăși, care discreditează prin consecințe nimbul ori-cărui institut.

Deci dispozițiile de natura aceasta ale legii comerciale, nu sunt eficace pentru a ridica adunările generale la organe supreme de control, cu considerare fiind la urmările lor nefavorabile atât din punct de vedere al institutelor cât și al acționarilor interesați.

Causa acestor dificultăți este a se căuta în iurisdicțiunea țării, care aproabă statute de ale societăților pe acții, fără considerare la cele atinse până aici, fără a pune în cumpăna logice primitive chiar dispozițiuni de natura acestora care stabilesc dreptul de votare în adunările generale în raportul necoordonat al numărului de acțiuni acurate. De aceste statute sunt mai multe, ear' răul ce-l propagă e acela, că de sine întărește clicismul și absolutismul, încât dacă aceste extravagante vor dura încă mult, azi-mâne ajungem acolo, că singuraticii capitaliști, clica de rudeni, punând mâna pe acțiuni acolo unde lipsa de control le pune în prospect mai pe ușor exploatarea intereselor lor personale, — vor domina astfel că ceea-ce azi se mai poartă sub firma societății, din consimțământ și pe lângă supraveghierea a atâtor puteri intelectuale, mâne se va conduce curat la îndemnul și combinațiile unor întreprinzători de bancă, când și puținul rol, ce îl mai au până acum adunările generale la acelea institute, încetă cu deservire, încetând și firma.

Din praxă cunosc institute de acelea, cari nu stau tocmai prea de parte de aceasta motamorfoasă și cari deși până acum își mai țin firma ca societăți pe acții, nu pot să zică că cel

puțin au adunări generale cari să apropie cătuși de puțin de chemarea și nivoul înalt al acestora, întru-cât 4—5 persoane inrudite au departe chiar peste jumătate din totalitatea acțiunilor exmisse.

Intre astfel de împrejurări anormale, străine cu totul de idealul urmărit de societățile cooperative pe acții: întărirea elementului economic în contul întregității, dezvoltarea spiritului de întreprindere și al celui economic-financiar, dreapta proporție din beneficiul realizat în raport cu capitalul versat și munca prestată, dreptul de controlă nemărginit și apoi ce e mai mult raportul echitabil dintre dreptul de votare și numărul acțiunilor în posesiunea proprietarului etc. — ce rol mai pot avea adunările generale în sensul acela precum dorește »Rev. Economică« și alături de ea fiecare acționar căruia îi zace la inimă propășirea așezământului, al cărui membru fondator e?

Aceasta este o întrebare, la care dacă m-i s'ar răspunde că acela care e capitalist și în puterea acestei situații personale dominează, lucrând în interesul seu personal — inevitabil muncește și pentru totalitatea acționarilor, fiind acest lucru strâns legat de succesul seu individual ce-l are în vedere, — așa recunoaște aceasta aserțiune de temeinică și indiscutabilă numai rezervându-mi dreptul de a mă și convinge despre imparțialitatea celui încredințat cu agende de caracter obștesc.

Sub influința altor fel de contemplații rezimate pe realitate o minte sănătoasă și o logică bună nici când nu se pot împăca cu aceea stare de lucruri bună-oară, ca o acție să reprezinte un vot, și așa să crească progresiv votul cu numărul acțiilor, ceea-ce ar însemna atât cât fiecare acție e echivalentă cu o vedere, cu o convingere. — Ca să dau deslușiri cât se poate de clare despre numele ridicole aberațiuni ale concepției susținute parte prin lege parte prin normative sociale, cu privire la aprecierea capitalului ca factor al producției și cu privire la expresiunea dreptului de votare, admițând dela început chiar extremul posibil în direcția aceea, că în cumpăna egalizării intereselor particulare în mod firesc trebuie să tragă și raportul numeric dintre părțile alicnote, — voi căuta să ilustrez acest lucru prin exemple din vieța de toate zilele.

Începând dela cele mai mici asocieri pentru ajungerea unei ținte obștești, peste tot dăm și de o adunare a membrilor ordinari. Astfel promotorul unui ținut al proprietarilor de vii mai peste tot stă sub scutul unei societăți, în ceea-ce privește exigențele

intereselor cari de-opotrivă îi ating. Și aceasta societate își are întrunirile sale, la care dreptul de participare îl au toți membrii ei, ear' la punerea în practică a raportului de votare s'a luat de unitate metoda care a servit la clasificarea după mărimea diferitelor proprietăți. Astfel se vorbește de vii de »o sapă«, »două sepe« etc. Când ajunge treaba ca prin votizare nominală să se decidă asupra vre-unei chestii, luată la desbatere, expresiunea convingerii particulare contribuie la rezultatul final cu ponderositatea »unei sepe«, »două sepe« ș. a. m. d.

Notez însă că aici nu e vorba de o comunitate de averi, cu toate acestea însă păreri și aici ajung la o validitate contra celui mai elementar simț de echivalență.

Ce putem zice atunci despre stările de lucruri analoge dela unele dintre băncile noastre, fiind vorba despre acestea ca despre niște societăți pe acțiuni, cari și-au luat existența și se conduc în princip de prestigiul totalității care dă și pe cei doi factori fundam.entali ai producției: capitalul și munca și care se bazează astfel pe relațiuni de drept cu mult mai extinse?!

(Va urma).

PROIECTUL de reformă a învățământului poporal

Lăsăm să urmeze și vorbirea Exceleței Sale dlui Metropolit Dr. Victor Mihályi de Apșa, zisă în *Ancheta* pentru reforma învățământului poporal.

Exceleța Voastră D-le Ministrul
Onorată conferență!

Înainte cu trei luni s'a sfârșit aceea luptă de proporții nespuse de mari, prin care s'a dus îndeplinire în Franța secularizarea instrucțiunii. Lupta aceasta de abia credem că s'a sfârșit, că acolo au exilat zeci de mii de bărbați de specialitate, cari până aci mult au lucrat pentru promovarea intereselor patriei. În Germania, cu deosebire în Stuttgart, chiar acum decurg pertractările, pentru regularea instrucțiunii populare și a dreptului de controlă ce ar fi de a se exercia din partea statului. Acestea două curente: din Franța și Germania, sunt cu totul opuse, întru-cât Germania față de controlă ce o exerciază biserica asupra instrucțiunii populare, statul se poartă mult mai conciliant, până când în Franța, deși e stat unitar, deși nu permit, ca cei din Normandia, Bretagne și Celții să învețe în școala poporală în limba lor, ba nu permit nici aceea, ca să se facă catechisarea în limba celtică, deși le au succes a contopi felurile rase, totuși față de școală au folosit măsuri foarte volnice. Aceasta arată că limba unitară în stat nu e suficientă spre a se putea înțelege, ci au trebuit să recurgă la mijloace, pe cari celelalte state n'ar fi îndrăznit a le folosi. Douăzeci de mii și mai bine a numărul acelor bărbați de școală, pe cari i-au exilat din țeară. Din această cauză află de lucru foarte natural, că înaltul Guvern urmărește instrucția poporală cu osebită atențiune și prin proiectul, ce ni-s'a comuni-

cat, dorește să pună în praxă atari reforme pe cari le crede de necesare în interesul patriei și în scopul ca legea despre instrucția poporală să se execute mai cu succes, ca până acum. Când iau și eu cuvântul față de proiectul de sub discuțiune, îmi cer scuzele, dacă nu voi fi în stare, a-mi desfășura ideile în limba maghiară cu deplină claritate. (Voci: Vorbește foarte bine ungurește! perfect!) Cu permisia D Voastră amintesc, că până pe a V. cl. gimn. drept, că am învățat ungurește, dar' deja din cl. VI. nemțește și ungurește, în a VII. și a VIII. numai nemțește, maturitatea am depus-o în Kașovia nemțește, după aceea am învățat șeasă ani în Roma latinește și italienește, nici odată însă n'am studiat în școli românești. După aceea șeasă ani am propus în Gherla teologia latinește apoi am ajuns ca secretar metropolitan, și mai târziu ca Episcop la Lugoj. A trebuit să predic românește, să concipiez românește, și azi sunt în poziția, că trebuie să duc corespondență în 5 limbi: în limba moartă latină și în alte patru, limbi vii. De aceea îmi cer scuzele, dacă nu toate expresiunile îmi vor fi potrivite.

Proiectul din chestiune îl vîd vătămător prima-dată față de părinți, fiind-că spre a înasprî obligamentul de a cerceta școala, declară de transgresiune, ce de a se pedepsi cu 100 cor. faptul, când părinții nu și-ar înscrie la școală copiii obligați la frecventarea ei; mai departe pedepsește cu 30 cor. pe aceia, cari și numai într'o zi n'ar cerceta școala. Această dispoziție este foarte aspră și cum s'a exprimat dl episcop reformat Antal Gábor, este și extrem de strictă. După a mea părere de aceea, pentru-că obligamentul de a cerceta toți copiii școala, după părerea tuturor pedagogilor, nu poate fi realizat nicăiera pe deplin. Aceasta a prevăzut-o și proiectul când a permis dispensarea dela școală nu numai pentru cei cuprinși de boale lipicioase și pentru cretini fără și pentru aceia, cari locuiesc mai departe de școală ca trei kilometri; dar' o demustră convingerea tuturor statelor, chiar și a statului ungar, că e cu neputință, ca toți cei obligați să-și cerceteze școala. Cu deosebire e cu neputință aceasta prin localitățile muntoase. Art. de lege XXXVIII—1868 dispune asupra școlilor ce sunt de a se înființa prin cătune. Legea din 1868 nu face amintiri de satel de munte, dar' chestiunea aceasta și acolo e tot atât de gravă. Inspectorul de școale din comitatul Clujului de pildă, știe foarte bine, că în comuna Retița a cărei extindere e de aproape 80 Km² și casele îi sunt foarte împrăștiate, nu pot fi constrânși la cercetarea școlii, toți cei obligați. Așa dar' dacă din cei 500 mii, cari nu se bucură de instrucțiune subtragem numărul acolora cari din cauze fizice și morale nu pot cerceta școala, ori numai cu mari greutate, atunci numărul de 500 mii scade foarte tare, și noi tare ne-am putea bucura dacă la noi barăm 82% ar putea cerceta școala.

Găsesc vătămătoare ordinațiunea acesta pentru părinți și pentru faptul, că mulți dintre ei sunt într'astfel de împrejurări materiale și morale, cât nu sunt în stare a și îmbrăca toți copiii obligați la școală și astfel, câte un copil obligat la școală e constrâns a șede în casă din Noemvrie până în Martie. Să considerăm și aceea, că mai ales în ținuturile românești, mama nu-și prea poate lăsa copila de acasă avînd trebuință de ea în gospodăria casei; în tot decursul ernii mama toarce, țese in, cânepă, lână și bum-bac, și copila de 10—12—15 ani îi dă mână de ajutor. S'a întemplat cu mine, că făcînd

nând, că vor ajunge la ministeriu, poate oare spera cine-va că ministrul de culte actual, care chiar acum lucră din răsunătorii la săpărea mormântului cultului noastre naționale, el, faimosul Berzeviczy, se aproabe statutele unei societăți, care și-a pus de țintă cultivarea limbii și literaturii românești? Ferit-a sfântul!...

De altcun rezolvarea definitivă a chestiunii s'a amânat din cauza feriilor pe toamnă, ceea-ce din punctul de vedere al rezultatului e indiferent. Vorba e, că societatea »Petru Maior« e în pericol...

Omitron.

Crima dela Costești (România).

D-na Maria Măleanu, fiica fostului inspector de poliție Musceleanu, a fost căsătorită înainte cu dl C. Dumitrescu. Acesta fiind numit ajutor de judecător în Costești, se mutase acolo. D-na Dumitrescu a început să aibă relații cu dl Măleanu.

Aflându-se aceasta, a urmat divorțul între soți. Căsătorindu-se după Măleanu, fosta doamnă Dumitrescu o ducea bine la început cu noul seu bărbat. Dar începând să se poarte ca cu primul bărbat, începură certurile. Zdrobit de durere, dl Măleanu, care se știa batjocorit, își propuse să se răscămbie.

Pentru a-și ajunge scopul, s'a prefăcut că pleacă Duminecă, cu trenul la București. Dar luând o trăsură, s'a întors peste noapte la Costești. Forțând ușa odăii, a găsit pe nevastă-sa împreună cu vizitiul și i-a împușcat pe amândoi.

* * *

Maria Măleanu, femeia ucisă în drama sângeroasă dela Costești, este fata fostului inspector al poliției Capitalei, Musceleanu născută în anul 1877, Decembrie în 9, a fost fiica cea mai mare dintre 6 copii.

A avut nenorocire să-și piardă părintele pe când era abia de 13 ani; mamă-sa căreia nu-i rămase nimic dela decedatul soț, a dus o cam greu, căci familia era numeroasă și copiii, pe măsură ce creșteau, trebuiau întreținuți cu mai mare cheltuială.

Când fata era de 17 ani, făcu cunoștința studentului în drept C. Dumitrescu. Intre acești tineri se ivi o dragoste puternică și în cele din urmă se decisă a se căsători.

Părinții băiatului însă nu voiau cu nici un preț ca să se consimtă la această căsătorie. Fata nu avea dotă și pe de-asupra, spuneau bătrânii, familia fetei avea o reputație cam urâtă.

Costică însă era ferm decis ca să ia de nevastă pe Maria. Dragostea dintre ei era

Rușinea e un verze, ce mănâncă albeață din obraz. Alb am trăit un secol. Cu fața albă senină vreau să mă sflăresc.

Un cântec bătrânesc spune:

»Frunză verde de mălaiu
Cine merge sus la raiu?
Merge Dan, șoiman de plaiu
C'a ucis el mulți dușmani
Un vizir și 4 hani«.

Un păunaș de ai codrilor a fost și Mihai Copilul, tânăr, frumos și viteaz, care trecând călare pe calul său nădrăvan, prin mijlocul codrului cânta așa de dulce, încât se adunau șoimii, sclipeau stelele și frunzele șopteau...

Păunașii codrilor din Moldova, Muntenia și Ardeal adese-ori se întâlneau pe plaiurile munților carpați, unde își arătau vitejia și-și spuneau dorul inimii lor. Ce sunt cei trei ciobănei din poezia »Miorița«. Cel Ungurean era un păunaș din Ardeal; ear' cel mai otoman era Moldovan.

Și femeile din acele vremuri erau vrednice de laudă. Eroismul ficei lui Ursan »Fulga«, care în presimțirea morții tatălui seu, pleacă pe un smeu de cal, seamănă moartea în calea ei printre rândurile Tătariilor, până la Ursan, păzită de viteazul Dan, aruncă corpul tatălui seu pe cal și apoi ca un fulger, ca o nălucă, dispăre dintre Tătarii plini de groază.

Isprăviile Românilor din acele vremuri și vitejia războinică de atunci, ori-ce Român

prea puternică pentru ca chiar opunerile părinților să le poată fi pedecă în drumul lor spre cununie.

* * *

Căsătorii din dragoste, tinăra păreche continuă să se iubească cu aceeași seninătate timp de doi ani, cât stătura în București. În fine Dumitrescu termină universitatea, luă licența și fu numit ajutor de judecător la Costești.

Plecă cu soția sa și cu d-na Musceleanu la Costești și stătura aci încă doi ani, trăind tot în armonia dela început.

În Costești se afla ca proprietar C. Măleanu, văduv, căruia îi murise nevasta și care se ocupa de educațiunea celor 7 copii ce-i rămăseră mici la moartea mamei lor.

Om foarte cumpătat, ducea o viață cât se poate de liniștită. Cum Dumitrescu era ajutor de judecător la Costești și cum Măleanu era proprietar mare tot în Costești, natural că făcură cunoștință.

Un singur minut n'ar fi putut bănui Dumitrescu, că omul cel mai cum se cade din căpi întâlnise, bărbatul cel mai corect în putare, ar fi putut la un moment dat să lege relațiuni cu nevasta sa.

D-na Dumitrescu, atrasă mai mult de averea lui Măleanu, decât de calitățile acestuia, începu să-și tradeze bărbatul cu densusul.

În urmă Maria să căsătorii cu Măleanu; în Octombrie s'a implinit un an dela această căsătorie.

La început a dus o bine, în urmă însă ea deveni violentă și certurile degenerau regulat în bătaie.

Urmează apoi dragostea cu vizitiul și prinderea în flagrant delict de soțul înșelat și împușcarea lor.

ECONOMIE

LINTEA

Lintea este una din plantele leguminoase comestibile, care aparține mai mult cultului mici.

Există mai multe varietăți de linte dintre cari cele mai întrebuițate în cultură sunt: lintea cu bobul lat și de culoare verzue și lintea cu bobul mai puțin lat și de culoare roșcată-ruginie. Mai există varietăți de toamnă și de primăvară. Cea mai cultivată este varietatea de primăvară. Cea mai căutată în comerț este varietatea cu bobul lat și de culoare verzue, în special varietatea cunoscută sub numele de »lințe de Stöckerau«.

Lintea reușește până și în climatele

nu se mai satură a le ceti. Prădau ei Tătarii, țările Române; dar' și voinicii Românilor le întorcea cu vîrf și îndesat.

Calul și armele, religia, iubirea țării și a cinstei, era în gândul ori-cărui Român din acele vremi.

Vremurile acele, peste seamă de bogate în amintiri, trecură și veniră un timp de mai bine de 100 de ani, foarte trist pentru Români, din cauza domniilor streini, domni Greci, ce se numeau de Turci.

Românii cu toate amarurile ce suferau, tot Români au rămas, tot plini de inimă.

Atunci în locul, păunașilor codrilor, se formară haiducii, ca: Codreanu, Grozea și alții, din acei Români, cari au intrat în codri spre a-și răscămbia pe domni și cioccii Greci, pentru nelegiuirile lor ca: răpirea logodnicilor, de multe ori din pragul ușilor bisericilor, când mergeau la cununie; răpirea cu hăpca a ogorului de la străbuni; încălcarea cinstei casei... și ajutau pe frații lor Români, ajunși în sapă de lemn, din cauza birurilor peste măsură de mari și prădații de tot ce aveau, fără a avea de unde cere dreptatea.

Un exemplu de cum se răpiau moștile răzășesti de cioccii și domni greci, este narat în poezia: »Pe vremea fanarioților« scrisă de Alexandri.

(Ve urma).

mai aspre, preferă însă regiunile mai uscate.

Pământurile mai calcaroase sunt considerate ca cele mai bune pentru linte. Și în pământurile argilo-nisipoase (chișăioase) crește bine, cu condițiune ca să nu țină umeznală. Lintea este considerată ca una din plantele cari se mulțumesc și cu pământuri mai sêrace.

Fiind că are înrădăcinare slabă îi place un pământ cât mai bine lucrat și mai curat. După plante prășitoare îi merge bine.

Lintea fiind foarte simțitoare la frig, se recomandă a nu se sămăna prea de vreme, acolo unde este temere de răceli mai târziu, și cel mai curând pe la mijlocul lunii lui Aprililie. Cantitatea de sămânță ce se seamănă la hectar, este: prin împrăștiere 1.5—2 hectl. = 120—180 kgr., ear' cu mașina în rënduri 1—1.5 hectolitri = 80—120 kgr.

Să recomandă mult a se sămăna în rënduri la distanță de 20—25 centimetri între rënduri în timpul vegetației, în cas când o năpădescburuen ile, se va plivi sau chiar săpa printre rënduri.

Lintea este bună de recoltat când păstăile dela basa trunchiului au ajuns la maturitate, adecă au început a lua o culoare brună.

Recolta se face prin cosire sau smulgere cu brațele. Ultimul sistem este mai lesnicios. După smulgere se fac mici grămezi pe loc și se lasă să se usuce, ceea-ce se și întâmplă după 4—5 zile, dacă timpul este frumos și călduros. Cum de obicei, după cum am spus mai sus, lintea se cultiva pe suprafețe mici și aproape numai de către micii cultivatori, treeratul se face numai cu caii sau cu mlăcii.

Lintea ca majoritatea leguminoaselor este foarte productivă. Într'un pământ potrivit și într'un an priincios, dă și până la 20 hl. la hectar, în mijlociu produce însă 12 hl. la hectar.

În alte țeri, lintea este foarte căutată pentru menaj, căci este nutritivă și se poate găti în multe feluri.

La noi în țară doar pe la orașe ce se mai consumă, — la țară mai nu se cunoaște, — numai din auzite.

La noi în țară reușește de minune în șesurile regiunilor de deal și dă o producțiune de cel puțin 5 saci la pogon.

Recomandăm cu tot dinadinsul cultura acestei plante, precum și introducerea consumațiunei ei în obiceiurile țeranului. În ori-ce cas, s'ar putea exporta în condițiuni avantagioase de preț.

M. P.

NOUTĂȚI

Modernizarea Orăștiei. În urma hotărârii reprezentanții orașenești de câteva zile se aduce materialul de lipsă pentru a-se asfalta stradele mai principale ale orașului. Era timpul suprem, ca un oraș cu venite anuale de 200.000 cor. — fără arunc comunal — să cugete la atare modernizare. Adevărat, că proprietarii de case plătesc ei — după cum se aude căci nu ne este dat a ști pozitiv — două părți din trei, însă în răstimp de mai mulți ani. Prin asfaltarea stradelor însă crește și prețul caselor și a cuartierelor, ceea-ce este în favorul proprietarilor.

Lucrările s'au început cu puteri înzecite, ca pe Octombrie a. c. se fie isprăvite. Orăștiea va avea alt aspect cu stradele asfaltate.

Ștergerea doctoratului obligător la advocați. În ministeriul de justiție se lucră de prezent la reformarea regulamentului despre examenele de advocat și de judecător. Comisiunea de anchetă conchemată spre studiarea planului de reformă a hotărât: 1) să se delătore doctoratul obligător la advocați, adecă de aci înainte advocații să nu mai fie obligați a lua doctoratul în științele juridice; 2) candidații de advocat să poată repeta de ori-câte ori examenul unitar de calificațiune advocațională, adecă censura de advocat: (Până acum cei-ce au picat de 2 ori la censură, nu mai erau admiși și a treia oară la censură respective nu mai puteau deveni advocați); 2) După luarea censurei de advocat, candidații au să facă încă 2 ani praxă advocațională, deci timpul de praxă advocațională se urcă dela 3 la 5 ani. Aceste reforme vor fi aduse mai târziu la desbatere în dietă.

Fidanțare. Dl Eugen Prociniewicz, măestru croitor în Orăștie s'a fidanțat cu Dșoara Maximiliana Bonhanser. — Felicitările noastre!

Cum va fi timpul în Iulie—Septembrie. Conform profețiilor lui Otto Falb, fiul lui Rudolf Falb, vom avea în general vara umedă și rece. Prima treime a lui Iulie e ploioasă și temperatura e sub cea normală. A doaua treime e călduroasă; timpul e uscat. A treia treime aduce earăși timp moros și rece. În prima jumătate a lui August timpul răcoros și cu multă ploaie. A doaua jumătate a lui August e caldă cătră sfârșitul lunii, când temperatura scade. În Septembrie temperatura e mijlocie, timpul e destul de rece.

Distinși pentru refuzul duelului. Din Innsbruck se scrie: Nu demult doi membri ai federațiunii catolice studențești »Austria« au provocat la duel. Ei însă au declarat că din principiu nu se pot duela, din care cauză au fost lipsiți de rangul lor de oficer. Acum pontificele Piu X. pe unul l'a distins cu ordinul »Pro ecclesia et pontifice« ear' pe celalt cu »steaua de cavaler a ordinului St. Georgiu«.

*

La fondul de 20 bani, întemeiat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor nostri, au binevoit a dărui: Toderică Iacoban, locotinent c. și r. 2 cor. Paul Muntean, subloc. c. și r. în pens, Ioan Droc, protopresb. emer., Moise, Lazar, as. cons., Dr. Liviu de Lemeny, adv., Alexandru Sighartău, paroch în Cicen-Poeni (tr. Dees), fiecare câte 1 cor., Dr. Aurel Nyilvan, cand. de adv., Dr. Lucian Borcia, adv., fiecare câte 60 bani; Nicolae Vlaicu, cand. de adv., 40 bani; D-na Elisaveta Ciontea, soție de culeg. tipogr. în Hunedoara 50 bani; tot d-sa a dărui fondului »Masa învățăcelilor meseriașilor români« 50 bani și Victor Tordășanu, ref. consist., 10 bani. Dl Dr. Ilie Iancu, medic în Tălmăciu, înscriindu-se de membru ajutor al Reuniunei, a depus taxa pro 1904 cu cor. 4.

Mulțumită publică.

(Păpușile Reun. agricole).

Mult stimata doamnă Aurora Grigorița născ. Lado, văduvă de profesor în Reștoșnea (cotul Murș-Turda) a ținut să costumeze pe spelele sale o păpușă mare și splendid isbutită, reprezentând o nevastă din Toplța în pitorescul și mândrul port murșșan. Mult Stimat d-sa a ales o îmbrăcăminte model din ce a găsit mai vechiu, mai original și neaoș românesc. Drept podoabă servesc frânghiile brodate cu »brusturi«. La păpușă s'a mai alăturat o a doua învățitoare numită »sîdă« și o frumoasă traistă în miniatură, cuprinzând »ițe« și alte unelte pentru țesut. Admirabil făptuite sunt mai ales opincile »cu ițari« și »ghiocei«, »diochii« și »mărgelele scrise« înșirate și atrînd pe piept.

Pe când ne permitem a aduce Mult Stimătei domane Grigorița cea mai adânc simțită mulțumită și recunoștiețea a Reuniunei noastre pentru acest dar mândru și prețios, ținem totodată a renou rugarea noastră adresată intelinței din Bănat și Ungaria propriu

zisă, de a lua asupra-și frumoasa sarcină de a costuma păpuși în portul original din acele părți. Păpușile de costumate le vom pune cu plăcere la dispoziția doritorilor.

Sibiu, 8 Iunie n. 1904.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

D. Comșa,
pres.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Bibliografii.

Biblioteca »Foi Poporului«. Redacția »Foi Poporului« a început să scoată o *Bibliotecă* a foii, care va cuprinde felurite lucrări de interes și de folos pentru poporul nostru. Broșurile din această Bibliotecă se vor vinde cu preț bagatel, ca să și-le poată cumpăra ori-și-cine. Din această *Bibliotecă* a apărut broșura primă (Nr. 1) cu următorul cuprins: *Din vitezile poporului românesc: Nichita Balica*, povestire istorică de Silvestru Moldovan. — *Movila lui Burcel*, legendă de Vasile Alexandri. — Prețul broșurei e 20 bani (10 cr.)

Recomandăm această broșură și preste tot *Biblioteca »Foi Poporului«*, st. nostri cetitori!

»Istoriografii vechi Istoriografii noi«. A apărut și se poate procura dela librăria arhidiecezană din Sibiu broșura *Istoriografii vechi, istoriografii noi, studiu critic în chestia vechei metropolii ortodoxe române, de Teodor V. Păcățian*. Prețul 2 coroane,

plus 20 fileri pentru porto. Cartea e împărțită în următorii capitli: Dogme istorice. Părintele Buna ca scriitoriu. Punctul meu de vedere. Argumente vechi. Noua teorie. »Nandoralbensis«. Decretul regelui Vradsislav. Mănăstirea vovodului Mihaiu Viteazul. Vicarii episcopilor latini. Sava Brancovici. »Uniea«. Incheiere.

Biblioteca populară a »Asociațiunii«. Icoane din Istoria Grecilor vechi. Partea II. de Victor Lazăr. Nr. 9. Prețul 20 fileri.

Cărți folositoare pentru popor. In editura foii populare »Răvașul« au apărut zilele aceste următoarele 2 cărțicele: N-r 1 »Schite din popor« de G. Stoica, conține o povestire frumoasă »Hârca« și costă numai 10 b.; N-r 2 »Păcatele noastre« de P. Suciuc conține mai multe articole pline de învățătură despre scaderile poporului, neprecererea, necredința, ușurătatea la îndatoriri, și multe îndemnări bune pentru viața de acum a țaranilor și costă numai 15 bani. Cei-ce doresc a ceti acestea cărți folositoare, cari sunt și premii potrivite pentru băieții din școalele populare, să se adreseze către gazeta »Răvașul«, Cluj (Kolozsvár) Iókaituczta 6.

Cântece. A apărut: *Un drăgălaș volum de poezii lirice, de profesorul Emil Sabo (Emilian)*. Prețul 1 coroană + 10 fil. porto. Se poate procura dela Autor și dela Tipografia Semin. Blaj—Balázsfalva.

DE ÎNGHIRIAT

Subscrisul aduc la cunoștință, că am o localitate bună pentru un **măestru măsar în Vinerea**, lângă firezul de scânduri din capul satului din jos, lângă drumul comitatului, ce duce la Cugir.

SCĂRMĂNĂTOARE DE LÂNĂ

Tot la firezul de sus am construit o **scărmănătoare de lână** artificială, înainte cu câți-va ani și sunt aplicat a prepara lână de lucru **numai cu 10 bani sau 5 cruceri** de chilă.

Trag luarea aminte a publicului român din jurul Orăștiei la acest preț efitin, apoi la lucrul bun și grabnic, ce se efectuește cu puterea apeii. — Vinerea, Iunie 1904.

Cu stimă

ABON HERLEA,
proprietar.

„THE STANDARD“

fondată în anul 1825.

Efectuește

Asigurări de viață pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incasso anual Coroane: 32.000.000— Dividende solvite Cor.: 170.000.000—

Avere proprie: 260.000.000— Despăgubiri de viață 520.000.000—

Agentura generală pentru Transilvania: Cluj, Strada Ferencz József Nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, Strada Kossuth-Lajos Nr. 4 în palatul Standard (Casa proprie).

19—50

Centrala generală: **Edimburg** (Anglia).

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie Szászváros.

Opuri —
Bilete de log. —
Broșuri —
Circularare —
Bil. de vizită —
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist. —
Placate —
Ord. de dans —
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent. —
Anunțuri —
Registre —
Imprintate —
Couverte —
Bilete de cun. —
Etc. etc. etc.

Există deja de 15 ani și este pro-
văzută cu tot felul de material
necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

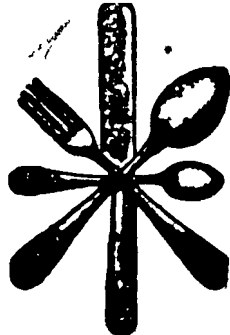
pe lângă că efectuește ori-ce co-
mande repede și cu prețuri mode-
rate, se îngrijește totodată ca toate
acelea să fie estetic lucrate și
fără erori.

Până de present se bucură de sprigi-
nului celor mai îndepărtate orașe. Dovadă
aceasta despre promptitudinea și
acuratețea cu care efectuește ori-ce
lucrare.

Ca prima tipografie românească în
acest mare comitat, se roagă de bine-
voitorul sprigin al celorlalte institute
rom., precum și al privaților.

Cumpărare ocazională!

32 bucăți numai 6 fl.

In urma prea marelui deposit al unei
fabrici de obiecte de metal, sunt încre-
dintat să vind marfa acesteia în prețul cu
care se face. Spedez dară, până când de-
positul sustă, contra ramburs:

6 bucăți linguri de supă din cel mai
fin argint de gloria, 6 furcuțe (furcuța
într'o bucată) din cel mai fin argint de
gloria, 6 cuțite din cel mai fin argint de
gloria, 12 lingurițe de cafea din cel mai
fin argint de gloria; 1 sitiță de străcurat

laptele și 1 sitiță de străcurat supă. — 32 bucăți cari
costă numai 6 fl., toate noue și bune și frumos poleite.
Acestea mai de mult au costat 25 fl.

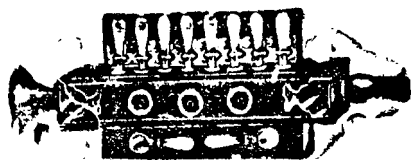
Argintul de gloria este un metal cu totul alb, care se
înlocuiește cu cel mai scump argint, și ca unul fiecare să fie
convins despre adevăr, mă oblig a remite banii numai de
cât dacă marfa nu ar conveni. — Garnitura e cel mai potri-
vit dar de comunie, și nu trebuie să lipsească din nici o casă.

Singur expeditor este: **Iosif Aufferberg's Centrale**

(226) 22—52 Budapesta VI., Strada Proféta nr. 5.

Comandele se trimit spedând banii înainte sau contra ramburs.

Minunat instrument musical!

Pe „Flöthophon“ poate cânta ori cine
melodii, marșuri și dansuri, fără a cu-
noaște notele. Societăților, turiștilor, e
foarte recomandat de petrecere. To-
nul lui e fermecător.

Acest minunat instrument musical

are 10 clape, 20 tonuri, 2 clape de bas
și pentru 3 cor. se capătă în formă ele-
gantă. 3 bucăți costă 8 cor. „Flöthon“
mai puternic, cu ton fermecător, costă
5 și 6 coroane.

Cu rambursă trimite

Centr. lui Aufferberg József

Budapest, VI., Proféta-u. 5.

Nou!

Lampă electrică de busunar

cu mecanism american
indispensabilă pentru ori-ce economie casnică.

Să poate purta și în busunar,
e durabilă, comodă și corăspunzătoare.

La fiecare e de lipsă pentru
luminarea chilțiilor, treptelor, ambitelor
și localităților laterale.

Pentru oficeri la exerciții, pădurarilor și
vânătorilor pentru serviciu de noapte e
tare acomodată; pentru turiști sunt in-
dispensabile, pentru medici și moașe cu
ocasiunea vizitelor de noapte. In fabrica,
mori, pivnițe și deposite unde se păstrează materii explosive,
sunt de mare însemnătate, pentru călători ce sosesc noaptea
sunt neprețuite. Pentru econome este o bucurie. Nu sunt în
urma ei picături de lumină pe padiment și covoare. Pe pro-
prietari și economi îi păzește de atacuri și foc; cu aceasta te
poți sui și noaptea în pod unde se păstrează nutrețul. — E
sigură contra focului. Se poate folosi de mai multe mii de
ori și dacă cu timpul arde stratul, pentru 1 coroană 20 fileri
subministrăm altul nou. Prețul 4 coroane.

Cu reflector și linte măritoare executată foarte fin 5 cor.
— Strat de rezervă 1 cor. 20 fl.

(227) Se trimit cu rambursă de 22—52

Stabilimentul Central alui **IOSIF AUFFENBERG**
BUDAPEST, Strada Proféta 5.